

VADÁSZ- ÉS VERSENYLAP.

Hétfő, február 28.

6. SZ.

Harmadik évfolyam 1859.

Töredékek

egy öreg erdélyi vadásznak „Az erdélyi régibb és közelebbi vadászatok és vadak” czimű emlékirataiból.

(Folytatás.)

A Czibles bérczein a nagyobb szerű vadászatokat, mellyek a közelebbi időkben annyira látogatottakká lőnek, boldogult atyám kezdette volt rendezni e század két első évtizedén. Mint megyei tiszt fontos elfoglaltatásai közt is időt szakasztott öszönként a kártékony vadakra nagy szerű hajtó vadászatokat tartani. 150 lövész, 300 hajtó, 6 kürtös 30—40 kopóval : egyhuzomban öt-hat napig. A vadászatot kedvelő megyei urakat jó előre felszólította és a kik nagyon számosan meg is szoktak volt jelenni. Egy illy hajtó vadászatán rendesen elhullott 2—3 medve, ugyanannyi vaddisznó, 8—10 farkas, 20—25 róka, 4—5 vadmacska, 2—3 nyest, 30—40 őz.

A vadászat alatt künn a szabadban jókora tűz körül tanyáztunk. A hideg derek és szelek miatt néha sok alkalmatlansággal küzdve, de a mit a vadászati élvezetért s egymásért jó kedvvel túrtünk. Az őszi rövid napokon az idő megnyeréséért nagyon korán keltünk fel, a puliszkát turóval vagy tejjel elköltvén viradtig megindultunk. Déli falatozásra a tarisznyá-

ból szép komlós czipót, sajtot, füstölt szalonnát, spékelt ürüczombot s hatalmas kulacs bort rántánk elé. Vacsorára szakácsfőzte gulyáshús, meg szilvaizes vagy turósbéles tálaltatott fel.

Hivatali tevékenységét vadászatain is megtartá. A szoros fegyelemnek és a jó rendnek úr és nem úr egyiránt alárendelve. A ki azt megsérté, jobb esetben rendre utasították, vagy merőben eltávolították. Nagy figyelmét a legaprólékosabb tárgy sem kerülte ki és olly pontos rendet tartott, a millyet azután is senki vadászatain nem tapasztalhattam. Sokszori vadászatain csupán egy esetre emlékszem, a hol egy kis számítási tévedés miatt az egész nagy rendetlenségbe tört ki. Utolsó vadászatait tartá ekkor a Czibles magaslatán november elején: egészségi gyöngékedései miatt most már elesett állapotban.

A vendég urak közül többeknek kedve kerekedett az erős Korabgyiát meghajtani, hol még addig soha sem próbáltunk volt. Ez a hely a Czibles legfelső jobb szárnyán egy nagy katlanhoz hasonló, köröskörül kopár s vulkányszerű hegyes kőszirtekkal megspékelt feneketlen mélység. A hol a lövészek és hajtók felállításakor jól láthatják egymást, de a nagy távolság miatt egyik a másik előtt mint gyermeki bábjátékok törpülnek el. A hajtás a megindulástól a kijövetelig öt egész órába kerül; kezdetben hajtók, kürt- és kopóhang jól hallszanak, de miután a mélységbe leereszkednek, már semmi hang többé. Három órahosszat olly siri csend, mintha minden élet ki volna halva. A nagy meredek megmászása alatt jól megizzadván, csipős széllel szemközt öt egész órát mozdulatlan kelle helyt állni. Az illy csiklandós érzést a neki törődött szenvedélyes vadász jól kitüri, de a szokatlan s főleg vasárnapi vadász pokoli szenvedésnek nevezi.

A hosszú hajtás délután későcskén végződött. Dúsan fizetett, mert 29 őzet és egy hatalmas vadkant hoztunk ki belőle. Mintha ép közgyűlésen lettek volna az őzek, olly szokatlan nagy számmal találók együtt. Az elhullottakon kívül négy megsebzett őzet habsolt fel a kopó-falka s legalább 15 darab tört ki sértetlenül; a kopaszon látók őket végig iramlani. Ezenkívül egy izmos medve gonoszúl meglyuggatva kihaladt a puskások között. A hajtás folyamán összesen 105 fegyver szólott, apróbb csatárláncznak is megjárta volna.

A kijelölt dombon egybegyülekezve, a fellobogó tűz mellett melegítők kifázott tagjainkat s nagy áhitattal várók a tarisznyásokat étvágyunk

csillapítására. Mi közt az öreg kalauz puskás, atyámnak különös kedvence, melléje sompordált s lassu hangon fülébe sugja : „hogy csakugyan Isten elleni vétek lenne a megroncsolt medvét annyiban hagyni, mert véres csapásai után nem viheti messze és az ormon túl felőli csekély kis hajtásban egymásután megtörhetnök.“ Kecsegtető szavai jól hangzának s a nagy tapasztalású és figyelmi embert kiforgaták sarkából : és további gondolkodás nélkül jelt ada az indulásra. Illy fáradtan s éhgyomorral azonnal felszökösénk a tűz mellől és a csekélynek keresztelt kised hajtást körülfogtuk. Megmagyarázhatlan mulasztásból senki sem tekinté meg óráját, mi által az időt ki lehetett volna mérni. Azonban még félig sem jött ki a hajtás, midőn az éj reánk borúlt, még pedig olly hirtelen, hogy állásáról senki sem mozdulhatott. Megjegyezve, hogy havastétőn alkony nem létezik, ott a nappal rögtön éj váltja fel.

Éltem hosszú folyamán sok álmatlan éjet virasztottam, de illy borzasztót, a végtelenséggel határosnak tetszöt soha sem. A meredek bércz mászása alatt facsaró vizre izzadva, egy lehende köppennyel, tűz nélkül, hideg vékony szélről szabadon vágatva, a jó reggel óta minden étel nélkül s a sok izzadás után kinzó szomjtól tantalusi módon gyötörve, a sebes patak zuhogását a mélységből érintetlen kelle hallgatnom, mert a borzasztó sötétség miatt nem hogy oda leereszkedni, de bár mozdulni sem lehetett. Álomról szó sem volt, már csak azért sem, mert a két szomszéd lövésztársammal olly keskeny hegygerinczre valánk felszorúlva, hogy bár mocczanni sem lehetett a nélkül, hogy a feneketlen örvénybe zuhánásnak magunkat ki ne tegyük. De mindezen álműző praeservatívákon jóval felül állott a megvérzett dühöngő medve, melly sajgó sebei miatt vad bömbölés közt mindig köztünk ténfergett. Senki sem tudá, hogy mikor csipi nyakon, azért szintén mint nappal az álláson felvont fegyverrel kelle ébren virasztanunk a 14 órát tartó novemberi sötét éjben. Valóban azt hívök, hogy soha sem virad meg többé.

Nem létezett tán soha felhevült költő, kit a hajnali pir olly magas lelkesedésre ragadott volna mint most minket. A mint a tárgyakat megkülönböztethetök, azonnal kibaktatánk kínos fogságunkból. A hegy aljában nagy öröm várt reám, melly bőven kárpotolá a múlt éj szenvedéseit ; mert mindazokat tulszárnyalta nálam derék atyám iránti kínos aggodalmam : hogy ha hön pezsgő ifju véretem is ugy kihüti a fagyaló szél, mi történhetik akkor beteges öregemmel? De ott találám őt hatalmas tűz

mellett jó téli bundáival bétakarva és csendesen aluva, mint szinte jól befűtött szobájában. Ő maga idején eszmélt vala s kihúzódott a szakadások közül. A hogy észrevette a sötétülést, azonnal jelt is adatott a hajtás megszüntetésére, de az éles szélnek a fenyves lombjai közti sajátos bús moraja elkapta a jelhangokat; mialatt az éj hirtelen reánk borult. Atyám mellett rendesen néhány pandúr szokott volt állani, mint nyargonez, kik által szétosztá parancsait. Egy része sietve tüzet gerjesztett, a többit a távol tanyára futtatta eledel s meleg gunya után. Ez uton lön megóva a tökéletes semmivé léttől.

Néhány percz alatt a vadásztársak apraja nagyja a tűz körül seregllett s jótékony melegével enyhíték dermedt tagjaikat, de a velökig kifázás mellett is hatalmasan zörgetvén a jól kikoplalt éhgyomor, azonnál megrohantuk az éléstarisznyákat s mint vad indus mohón szagगतók körmeinkel a sült ürüczombot. De minden mohón kapkodás mellett sem forrott egyiknek is torkára. Pedig kényelemhez szokott urficskák is voltak közöttünk, a kik házuknál egy kis légvonalra csüzt s egy kis gyomorterhelésre lázt szoktak kapni. De most azt mutaták fel, hogy szükségből sokat ki lehet állani s hogy a rosz testnek csak imponálni kell, hogy szót fogadjon.

Hatalmas faldoklásaim közt szemeim mindig jó öregemen függtek s kimondhatlan örömemre a megviseltségnek semmi nyomát sem láthatám rajta, de szemeiből tisztán kiolvastam, hogy a megtört medvét nem örömetst hagyná itt, csak is a múlt éj alkalmatlanságai után átallja a társaságot érette fárasztani. Fiui előzékenységem győzött tagjaim bágyadtságán, azért a falatozást félbe szakítván készséggel pattanék fel a tűz mellől. Magam mellé vevék négy bátor lövészt és két öreg kopót s beereszkedénk a szakadások közé. Itt a véres csapásokat felvéve, utóbb megmozdítók a vérét vesztett bágyadt vadat. A kopók egy szakadás alatt megálliták. Könnyen elbánhatánk vele, mire bundáját hevenyében lerántván, délire a vadásztanyára érénk, társainktól örömrivalgások közt fogadtatván.

Eszkendővel azután, most még inkább elbetegesedve felviteté magát szegény öregem még egyszer és utoljára a lakásától két óra távolságra levő nagy erdőségbe. Csendes szép őszi nap volt november derekán.

A fegyverek apró vadra töltettek, minthogy az alantabbi bérceken nagy vad nem szokott megülni.

Foly már a hajtás hangos robajjal. Atyám fegyverét karján tartva egy ideig szabályszerűen vivé, de elgyengülése csak hamar erőt vett rajta s fegyverét feltámasztva a fa mellé ült: s a mit azelőtt soha sem tett, mélyen elaludt. Én balfelöli szomszédja valék, kettőztetett figyelemmel kísérem minden mozzanatát, midőn a szálas erdőben jó távolról valami nagyszerű feketést pillanték meg irányomba felfelé mozogni. Egyelőbb eltévedt fekete marhának véltem s csak közelebb érve ismerheték rá a nagy fekete medvére. Váratlan vendég vala. Itt a sűrű falvak szomszéd-ságában egyikünk sem várt illy tisztos megjelenésre: a mit hihetőleg a lanyha idő s bő makktermés idézett elő. Rég kellett a kujonnak itt lap-pangani, mert nagyon fel vala hívva s e miatt szerfölött ellomhulva.

Halk léptekkel — növekedő aggodalmamra egyenesen atyámnak tartott. Alvó atyám utjába esvén, könnyen megcsufolhatná: s mivel lövése-men kívül volt, már-már rá akarék kurjantani, de atyám horkolását hall-ván, meghökölt s vizsga szemmel tekinte a hang felé. Mint ravasz macska hátra huzódott néhány lépést, azután pedig engem és szomszédomat fél-körben megkerülvén, a harmadik lövészre megy. Ez jó közletről bele-durrant. A vad elbödül, de tovább üget. Sorba veszi a fiúkat. Rendre tizenyolcz fegyver szól reá. A tizenyolczadiknak csaknem fegyverébe bűván, az homlokon találja, mire élet nélkül rogyik össze. Ez volt a leg-kövérébb medve, mit valaha láttam. Felhizott sertésen sem lehetett izmo-sabb szalonna. Rendkívüli felhizása miatt a sűrű lövöldözés sem birható sebes futásra vagy valamelyik puskás emberbe kapaszkodásra. Bár bosszankodni sem látszott, szokatlan csendes közönnyel kurta ügetésben folytatá felvett irányát szintén sirjáig. Bőre olly nagy volt, hogy többen két medvebőrt egybevarrva hittek benne.

* * *

Boldogült atyám után magam folytatám tovább a cziblesi élvezetes vadászatokat 30 év során át, mellynek tartalomdús emléke bekísért haj-lott koromba. A múlt évtized végével félrevonám magamat, mert már be-végződtek éltem szebb álmai. A tétlenség zsibbasztó unalmai közt szorult szívvel vonúltam magányomba, unalomból feljegyezgetvén a jó idők emlé-keiből fennmaradt néhány vadászjelenetet.

(Folytatjuk.)

Vaddisznó-vadászatok Zemplénben.

Tudom, hogy e lapok olvasóinak nagy része nem ismeri a vadászat azon nemét, melyet vidékünkön mi a legélvezetesebbnek tartunk — a vaddisznó-vadászatot. Érdekes és élvezetes az, kivált úgy a mint azt mi szoktuk rendezni.

De hadd ismertessem meg előbb a helyi viszonyokat. Ugyanis az éjszakai vidékekről ide levándorolt s meghonosult vaddisznók sehol sem tartózkodnak örömeztöbb, mint a Beszkéd hegyláncz alatt, mivel ott nem felettébb vad és nem igen magas fekvésű bikkesekben laknak s legkevésbé háboríttatnak. Országunk éjszakai határszélei közt tehát leginkább Zemplén és Ung felvidékén; mert kevés, majdnem semmi birtokos nem lakván ott, kevésbé zavartatnak, mint Sárosi szomszédainknál, vagy a gyáriparos Szepestől kezdve nyugot felé, és jobban meghonosulnak e nem zordon és nem meredek hegyekben, mint Bereg vagy Marmaros magaslatain.

Ezen idyllicus tájon szoktunk mi vadászni legörömeztöbb, hol a kevés változatossággal bíró s többnyire felfordított tekenőkhöz és szakajtókhoz hasonlító hegyek közt szegény, buta s alázatos orosz nép lakik; téli öltözetük többnyire meghatározhatlan neme a gubának vagy szürnek, mellynek négyszögű hátgallérjáról vékony faggyugyertya alakú koloncok függnek alá, saját készítményeik. Faluk, többnyire három tornyos templomokkal bírnak, de ezekbe a harangok nem férnek, hanem külön haranglábokban helyezvék el s ezekkel úgy harangoznak, hogy az egyik harang kötélét az egy, a másikat a más kezére, a harmadikat egyik lábára esavarja a harangozó s ekkép saját szerű — a cséplés taktusához hasonló melodiát játszik el, mellyben soha két hang egyszerre nem szól. Hát még milyen kis marháik vannak! lovaikra ugyanis alig merünk ülni, mert lábunk, ha kissé hosszabbra nőtt, a földet is néha, de a havat bizonyosan érinti róluk s ha szánokba fogják őket, néha a nagy hóból csak úgy látszanak ki, mintha usznának benne. E kis lovak azonban olly törhetlen ép egészséges faj, hogy néha csodálkozásra indítanak; mert mindamellett, hogy másfél s nem ritkán egy éves korukban már befogatnak, még is aránylag nagy terhet visznek akár fuvarban jó és rossz utakon, akár (mi még esudálandóbb) tömérdek életet és szénát szállítanak nyáron és fát télen a legrosszabb helyeken meredek hegyekről le akként, hogy kocsisuk csupán a rúd végét fogja, különben pedig csak a gyeplős lóra alkalmazott egyes kendermadzagból álló gyeplőszáron kormányozza őket; másrészt pedig mindig jó húsban vannak, vidám nézésűek és hibátlan lábuk, fő érdemük azonban kivált reánk nézve az, hogy hegyre fel és onnan le kitűnő biztossággal és serényen lépnek minden — még a legrosszabb gödrökön át is.

Sajátszerű hangzásuk továbbá ezen orosz falvak nevei: Hankócz, Koskócz, Baskócz, Maskócz, Bukócz, Makócz, Kvakócz, Dedasócz, Rafajócz, Holesikócz, Csukalócz, Pizskurócz, Parihuzócz, Telepócz (inkább talán Ürespócz?) és még más 40—50 ócz.

Ezen sok ócz közt fekszenek azon, kissé még is becületesebb hangzatú faluk: Alsó- és Felső-Csebinye, Krasznibrod, Mezölaborecz, Vidrány és Palota, hova mi évről évre mindig január hóban járunk vadászni, ha hólepel borítja a vidéket s a

vadat körülnyomozni és így biztosan elejteni lehet. Midőn tehát e ezélből évenként négy-öt napra felmegyünk, már biztos hirekkel várnak az erdészek; azonfelül minden vadászat napjának reggelén azon egy-két hajtást körülnyomoztatjuk, mellyekhez legtöbb reményünk van, ha valljon az éjen át el nem hagyta-e azt a vad. E szerint csak ritkán érünk reá egynél több hajtást tenni, de melly azután kárpótol minket. Midőn tehát reggelinket elköltöttük s nyomozóink visszajőnek azon hirrel, hogy e vagy ama hajtásban két vagy három egyes kan, vagy 10—20, sőt 40—45 daraból álló nyáj van, elindulunk a szűk két lovas szánokon, mellyeken csak egy-egy vadász ülhet, de mellyeket a kocsison kívül kísér a másik ló tulajdonosa, (minthogy itt sok szegényebb gazdának csak egy lova van, mellyet mezei munkában két kis ökre elé fog); a fegyver- és bundahordó hajtó, kik jobbról balról ugrálnak körülte s támogatják a szánt, hogy fel ne forduljon. Midőn már eltérve valamely rendes utról a hajtás felé közelgünk, előre küldetik 40—50 hajtó a havat taposni, hogy abban szánaink gázolhassanak — s miután illy módon a hajtáshoz érünk, körülvétegetik az a 250—300 hajtó által és elállítatnak a vadászok. Egy idő múlva megzendül a mindennemű s furesánál furesább egyes felkiáltásokból álló hajtólárma, melly közé a kerülők és tizedesek egyes pisztolylövései vegyülnek s mindannyiszor az összes hajtósereg felkiáltásával kísértetnek, hogy az erdő szinte megrendül bele. És még ezen iszonyú lárma is csak ritkán képes a lomha kanokat fekhelyeikből kiriasztani; gyakran bevárják ezek a hajtókat, kik azután botokkal is verik ki vaczkaikból. Ezek viszont köztük akarnak néha áttörni s olykor egy-két hajtót messzire ellöknek, vagy épen agyaraikkal hasítják fel öltönyét s testét is, mert azt ritkán talán soha sem hallani, hogy a hajtók megfutnának tőlük, sőt a 10 éves gyermekek is bortal szembeszállnak vele. De ha egész nyáj hallja a lármát, az kimozdul tanyájáról s vagy futva vagy néha lassubb menetben is jó a vadászokra. Ezalatt a vadászok során mély esend honol, mert midőn e vadászatokon mindig biztosan várjuk a vaddisznót, akkor a farkast kivéve soha semmi vadra nem lövünk s farkast sem látunk soha, mert az már a nyomozók csekély zajától jó előre odább áll. Mialatt tehát a szelid őzeeskék néha párjával, néha több is egymásután csak úgy eltánczolnak előttünk s a ravasz rókának esze nélküli oldal- vagy visszafutásában gyönyörködünk, ha azt egy kéz- vagy arcmozdulattal megijesztettük — felriaszt minket a hajtók azon rémitő ordítása, midőn a vaddisznókat meglátják vagy épen kimozdítják. Teli torokból ordítják ekkor hogy „trimaj! trimaj!“ (tartsad, ne ereszd) s mialatt ők azon igyekeznek, hogy köztük át ne törjenek, azalatt mi lázas várakozásban előbb az iszonyú esörtetést halljuk, mellyet nem csak a lábaik alatti száraz gallyak, hanem az útjokba eső növendék-fák vagy bokrok összezúzása okoz; azután esnek a lövések. Ha egy, utána két-három-négy lövés esik s több nem, jele hogy egy helyen mentek át a vadászok során; de ha bizonyos időközök után ismét több s még több lövés durrog, jele hogy a nyáj visszariadt s ismét más és más vadászokra jött; irigyeljük ekkor azok sorsát, kik a nap szereneséjében osztottak s csak a hajtás végével látjuk az eredményt, mint például 1855-ben, midőn egy hajtásban egy nyájból 10 darab esett, mellyekből Ujházy Sándor egymaga 5 darabot ejtett el.

Igy vadászunk mi 1850 óta rendszeren minden évben s ha nem is szolgál mindig

úgy a szerencse, mint az imént említett alkalommal, még is tekintve azt, hogy nem minden bokorban van egy nyáj vaddisznó, az eredmény átlagosan nem volt a legcsekélyebb; ugyanis: 1850-ben esett 5 darab; 1851-ben semmi; 1852-ben 3 darab; 1853-ban 2 darab, 1 egyes kan; 1854-ben 2 egyes kan; 1855-ben 10 darab, 1 egyes kan; 1856-ban 1 egyes kan; 1857-ben 6 darab; 1858-ban 4 darab, 2 egyes kan.

Rendes részvevői ezen vadászatoknak: Sztáray Tivadar, Ferdinand és Viktor grófok, Ujházy Sándor, Szirmay Ödön, Pál és János, Bujanovics Rudolf, az ottani vadászatkedvelő lelkesek és erdészek, de némely évben néhány rendkívüli részvevője is akad ezen mulatságnak, különösen pedig ez évben igen számosan valánk.

A fenn elősorolt vadászatok közül az utóbbi t. i. az 1858-ki volt egyúttal a legérdekesebb is, mert négy nap tartván s minden nap körülnyomozott hajtás tétetvén, a vad mindig esalhatlanul benn volt a hajtásban, kijött a vadászokra s el is esett, még pedig első napon 3 darab, másnap 1 egyes kan, harmadnap ismét egy egyes kan s negyednap egy darab; csupán a második napon tört ki még két egyes kan a hajtók közt. Szép volt az 1854-ki vadászat is, midőn mind a két egyes kant két különböző hajtásban gróf Sztáray Ferdinánd ejtette el s ezek közül az egyik 465 font élő súlyt nyomott. Nemkülönben szép volt az említett 1855-ki vadászat, hol a nagy nyájból 10 darab s negyedik napon egy 350 fontos egyes kan esett, melly midőn a hajtást körülállani akartuk, az összes vadászok szemeláltára a tiszta mezőn keresztül egy árokba szaladván s az összes utána iramodott puskások által egy vizmosás szélébe szorittatván, egy paraszt puskás által 10 lépésnyiről egy lövésre leterítettett. Végre megemlíthető az 1857-ki vadászat, mellyben 6 darab esett s Bujanovics Rudolf egy állásban hármat lőtt.

De hogy folyt hát le az ez évi január 23-tól 27-ig tartott vadászat? Egybe gyűlt erre a mult évi eredményektől ösztönözve rendkívül sok vendég; az erdészek három-négy helyütt levő egyes kanokról és három helyütt 10—20 darabból álló nyájokról tevének hiteles jelentést. A reggelenként kiküldött nyomozók ezen hiteles adatokat még hitelesebbekké erősíték. Megindult a menet vagy 30 szánon, alig leheté végét látni a hosszú vonatnak, kivált midőn hegynek felfelé haladva ködbe jutánk; ekkor a középen eső szánookról a menet vége a ködből bontakozott ki, eleje pedig abba veszett el. Megindult a hajtás, lefolyt az a lehető legjobb renddel s mi volt az eredmény? — nem esett egy lövés sem, másnap hasonló, harmad-, negyed-, sőt ötödnapon is hasonló volt az eredmény. Ennek következő okai voltak: a vadászat előtti héten olvadás lévén, az itt meglehetősen magas hóra $\frac{1}{3}$ hüvelyknyi jégkéreg fogyott, mellyen egyrészt a friss nyomot a tegnaptól s tegnapelőttitől megkülönböztetni nem lehetett; másrészt e hóban a hajtók is a nyomozók is olly nehezen haladhattak, hogy a nyomozók mintegy késsel átmetszett öltönyökkel, sőt nem ritkán megvérezett lábszárakkal jöttek meg a jelentéssel, s e miatt a második és többi napi hajtások is részben ki nem hajtattak; — végre: hogy a szerencse nem szolgált.

Ide fáradt a velejtei vadászatok rendes látogatója Vay Miklós báró is 22 mértföldnyiről azon reményben, hogy majd ő is elejt vagy egy darabot s még csak meg sem láthatott egyet is. Itt volt szomszéd Sáros megyéből több sportsman azok

közül, kik a „V. és V.-lap“ f. é. 2-ik számában foglalt sárosi sportban résztvettek, s azok is, kik ott sportsmanekül felavattattak, kik közül azonban Sz. A.-nak ajánlatik, hogy az állásban, főleg nagy vadra rendezett vadászaton csendesebben álljon, mert különben magának is másnak is állását elrontja s a vadat magától elriasztja.

Részt vettek e sportban: Szirmay Sándor, Vandernáth Vilmos, Sztáray Tivadar, Ferdinánd, Victor, Csáky Kálmán grófok; Vay Miklós és Vécsey Sándor bárók; Máriássy János és Ágoston, Szinnyey Felix, Ujházy Sándor, Bujanovics Rudolf, Bánó József, Keezer Sándor, Szulyovszky Ágoston, Radványi Imre, Szirmay József, Ödön, Pál, Géza és János, Vladár Tamás, Bárczy Ödön, Péchy Ignác, Ferencz, Antal, Sándor, Semsey Vilmos, Podhajeczky Sándor, Medveczky András, Humpeller János, Kelez Gyula, Füzessey Antal és Matolay Viktor; továbbá a szomszédok u. m. Czapkay Eduard, két Paukovics és Vizloczky lelkészek és a szomszéd erdészek és puskás kerülők.

Ennyit lehetett csak írnom egy eredménytelen vadászatról; reményelem, hogy a jövő éviről többet írhat

Udván, február 1859.

Sz. P.

Z a l a i s p o r t .

A Zala berkének azon része, mellyben özek, rókák, vidrák és nyestek tanyáznak, 20,800 öl hosszú s $\frac{1}{4}$ mértföld — sőt néhol szélesebb tért is foglal el. Birtokosok: Zala-Apátiban a Benczék; Sármelléken gróf Festetics és a Bogyay-család; Szent-Györgyváron gróf Széchenyi István, Hosszúfaluban Szentgyörgyi Horváth Imre. E határookban lehet mintegy 400 darab öz, sokan többre is teszik a létszámot; nagy mennyiségű róka, kevés nyest. Bokaházán birtokos a község, Újfaluban Botka János, Csányban a közbirtokosság, Kustánban gróf Batthyány Gedő. Kehidán, megyénk- de leginkább a szomszédok leirhatlan veszteségére a mindenki által szeretve tisztelt vendégszerető magyar házi úr Deák Ferencz helyett számtartói hivatal van azon falak között és fedél alatt, hova pár év előtt olly tiszteletteljes örömmel mentiünk a szives házi gazdának látogatására. Ez utóbbi négy helyen van legtöbb vidra. Van ugyan a berekben nyúl is, főképp ott, hol az a lecsapolás által már szárazabbá lön; a nádasokban pedig a vízi vadnak minden neme. — Itt fogják száz-ezerekben az állítólag legjobb rákokat is, mellyek Bécsben „Zalakrebs“ helyett „Solo-Krebs“ név alatt hirtsek.

Az utóbbi két száraz esztendő azonban és a Zala vizének — Tolnay Károly erélyes elnökünk vezénylete alatt s ebesen haladó lecsapolása miatt rákjaink száma észrevehetőleg megfogyott.

Ezen berek néhány év óta tán egy ölnyire szállt le, mit onnan lehet észrevenni, hogy a berekfák földdel fedett gyökerei egy ölnyire állnak a föld színén felül; egy ilyen halomból öt-tíz szál gyökajtás nő ki, melly egy, sőt két □ ölnyi helyet foglal el. úgy hogy az egész tér a tenger hullámzásához hasonlít. — Azon rész, hol

őzek tanyáznak — mert nádas és tavak is vannak közte — berekfa-erdő, mellynek legtöbb részén a berekfa-gyökérdombon kívül (mit mi itt tusaknak vagy tuskónak nevezünk) sűrű rekettye-bokrok náddal, sással és csalánnal tenyésznek. Innen jön, hogy sokszor a vadat csak akkor láthatni meg, midőn a vadászhoz két-három lépésnyire van; sőt a rókát, midőn a kutyák elől szökik, megpillantani, reá akarni fogni s ismét örökre elveszteni pillanat műve. — Némelly helyen nincs magas sás, nád és rekettye bokor, kivált Bárádon és Zalaváron; azért e helyeken lehet hajtókkal is vadászni, mi jobb mód volna ugyan a nagy mennyiségű rókát pusztítani, de itt az egész mezőnyben (nem tudom, jól alkalmazom-e a berekről szóló leírásomban a „Vadászrajzokban“ ajánlott mezőny szót?) a vadkimélésre igen kevés a felügyelet és a vadászat csak multság kedvéért üzetik, vagy akkor, ha peccenyére van szükség; arra, hogy suta, borjú vagy bak esik-e, nincs semmi tekintet. — Innen van, hogy évről évre kevesebb az őz, részint mert a rókákat rendszeren senki sem pusztítja s a kopó is inkább őzet hajt mint rókát; azért ez utóbbi igen elszaporodván, a borjúkban és nyulakban igen sok kárt tesz; — részint, mert a bereknek irtás-rétté alakítása a vadat mindinkább kisebb körre szorítja.

Nagyobb vadászatokat a zala-apáti apátság szokott Karácson táján adni; ilyen volt az utóbbi, hol két nap alatt 15 őz, 2 róka és 30 nyúl esett.

Ezen berki őz valamivel kisebb, télen világosabb s nyáron veresebb az erdei őznél, de kopó legyen ám, melly jól meghajtsa, mert épen úgy hajtja magát, mint a süldő nyúl, vagy a róka; — negyven-ötven lépésnyi rohamokat tesz, meg-megáll s hihetlen ugrásokkal szökik oldalt egy-egy rekettye-bokron vagy berekfa-tusakon át, sőt gyakran arra fel is. Többi közt néhány év előtt K. kapitány vadászpajtásunk mind a két csővel hibáztatván egy erős bakot: az őznek azon sajátságos tulajdonánál fogva, melly szerint neki megy az erős hangnak, a bak ugyan arra a tuskóra, mellyen K. állást vőn, egy nagy ugrással mellette termett, de mire ez vadászskése után kapott, nagy bosszúságára odább szökdelt az őz. Így bakdácsol aztán tovább s ismét megáll, többnyire a kutyával szemközt, ezt bevérandó; ilyenkor a helyiséget s ezen őzek csinyját nem ismerő kopó könnyen elveszti a nyomot.

Pár év előtt augusztus hó egyik napján R. Zsiga magyar vendégszeretetről ismert házában a véletlen többünket összehozván, vadászataink ez évi eredményeit beszéltük el egymásnak, elmondván, hogy ennyi meg ennyi fűrjet, foglyot, süldő nyulat sat., de őzborjút még senki sem lőtt közülünk; mire csakhamar elhatároztuk, hogy egy bizonyos napon nálam összejövünk és megkísértjük szerencsénket a hosszúfalusi berekben. Társaságunkban volt Inkey Kázmér is, kire ugyan nem lehet ráfogni, hogy szenvedélyes vadász volna, mert csak a legnagyobb kényelemmel és ott hol igen sok a vad — szeret vadászni s azon gyöngye oldaláról is ismerjük, hogy legjobban szereti az izletesen elkészített vadat a tálban látni. Azonban nem akarván legkevésbé is igazságtalan lenni irányában, meg kell vallanom, hogy őt jobb lövőink közé sorozzuk; de különös, hogy a berki és a kopókkal vadászatokon általában soha sem szokott semmi is reá jönni, olyannyira, hogy az ezt megelőző télen, midőn nyolczan kétnapi vadászaton 14 darab őzet, 3 rókát s néhány nyulat lőttünk a bárándi berekben, ő csak egyszer sütötte ki puskáját s ezt is második nap, midőn a

vadászatnak vége volt, fel a levegőbe! — Természetesen ez sok vadászélczre adott nekünk alkalmat, mellyeket most is ujlag felüditve hívtuk, hogy minden esetre vadászatainkban részt vegyen, mit ő meg is ígért azon feltétel alatt, ha magamra vállalom a felelősséget, hogy olyan helyre állítandom, hol bizonynal lőhet őzre; ezt mennyire megigérni lehetett megígértem s ő a vadászati nap előestéjén köztünk csakugyan meg is jelent. Ez alkalommal ismét vadászat, gazdaság és Inkey K. holnap kijelelendő állása — mert kijelentette, ha holnap sem jön neki lövésre őz, többet velünk kopózni soha sem fog — voltak mulattató vitánk tárgyai.

Másnap a vadászat igen kedvezőnek ígérkezett s legkevesebbet sem kételkedtünk, hogy sikerteljesen térendük vissza. Hatan voltunk vadászok s két erdős, kik a kutyákat eresztették; a vadászat rendezésével én voltam megbizva. — A helyszínen szekereinkről leszállván, a csendes éj következtében felette nagy harmatot találtunk és mint gyanítani lehetett, augustus azon tikkasztó meleg napjainak egyike várt reánk, mellyeken a kopókkal vadászat nem a legjobban szokott kiütni — daczára a nagy harmatnak, mit azok, — kik már illy 3–4 láb magas és sűrű csalános berekben vadásztak — bizonynal tudni fognak. Illyenkor a kopónak a hajtás felettébb nehézzé válik nem csak azért, mert orra és szeme a harmattal egészen megtelik, de mert a vad is, különösen az őzborjú és a süldönyül ide s tova ugrálván, mielőtt szokott helyét odahagyná, egy helyen többször is megfordul, és maga után erős büzt hagy, mi a kutyát sokszor téveszti s a hajtást igen megnehezíti. — Mi tehát a vadászatnak azonnal megkezdését elhatároztuk.

Először a rajki kopókat eresztvén el, erdősömnek azt rendeltem, hogy ha a kopók elhajtának, jöjjön az enyimekkel mindenütt utánunk, míg engem állásomon meg nem talál. A csalán és nádas által előzőnlött egerfa-erdőnek sötétében csak nehezen hatoltunk azon akadályokon keresztül, mellyek a kitzított álláspontok elérését olly nehézzé teszik s az itt tenyésző kuszályos növények harmatától elázottan, az átbuvás, tuskókban s ágakban felakadás fáradalmaiktól lankadtan jutánk célunk pontjára, ama reménytől vigasztalva egyedül, hogy e tövises fáradalomnak gyümölését bőven megadja az itt nagy számmal tartózkodó vad. — A hajtás az adott jel után pár perczre azonnal meg is kezdődött, a kutyák egy őzet borjával vertek el a sűrű nádas tó-állásnál — de a különben nyúlra rókára igen jeles R. kopók az illy erős berekhez szokatlanok lévén — hozzá a nagy harmat is — az őzekkel mindig egy körben forogtak. Erdősöm meghagyásom következtében e közben kutyáimmal utánam jött, de mielőtt állásomon megtalált volna, a mellettem álló Inkey Kázmért érte. Ez a körülbelül egy óráig tartó várakozást már megúnyván — reá támadt és vele a vezetéken levő kutyákat azonnal eleresztetni akarta; hallván e reám nézve igen mulattató türelmetlenséget és tartván attól, hogy az idő felettébb felmelegszik — a kutyákat felehajtásig visszavezetve eleresztettem. Kutyáim csakhamar a más hajtókutyák közé keveredtek és amazoknak új erőt kölcsönözve, vig csaholással hozták az őzeket felénk.

Egy pillanatra láttam ugrásban az őzet veresleni, melly egyenesen I. K.-nak tartott s örömmel vártam a puskadurránást, — de nagy csudálkozásomra az őz lövés nélkül ismét a hajtás felé oldalvást szökdelve vissza villant meg előttem, — a

kutyák pedig a nyomon szakadatlanul feli hanggal egyenesen az általam elállított I. K. felé mentek s előtte a nyomon megfordulván vissza az őz után.

Csudálkozásom legnagyobb fokát érte, hogy az őz lövés nélkül menekült; e közben hallottam, hogy valaki felém jő, ugyanekkor puskaropogás hangzott s az egyik őzet Inkey Muki, a másikat Rajky Lajos ejtő el, én azonban figyelve a felém jövőre, Kázmért láttam egész halaványan. Első kérdésem hozzá: hát nem láttad az őzet? — mire igen levert, szomorú és lassú hangon kaptam igenlő választ; hát mért nem löttél? hisz az őznek közel kellett hozzád lenni? e kérdésemet már egy nagy fohász követte s egész indulattal kezdé a R. kopókat szidni, elmondván, hogy a mint azok el kezdtek hajtani, puskáját felhúzza vagy $\frac{3}{4}$ óráig mindig várta az őzet; végre megülván a sok várást, leeresztett sárkányú puskáját maga mellé támasztotta és kést vett elő, faragással kívánván idejét rövidíteni. Később a pihent kutyák az őzeket sebesen hozván, puskáját felkapta, de ekkor már előtte is megvillant az őz, mely pár másodperc múlva öt lépésre előtte is állott; puskáját reá sütni akarván, ez legnagyobb csudálkozására nem sült el, az őz azonban a kutyák felé fordulva a kutyahajtásra figyelt, — I. megmozdulni nem akart, nehogy az őzet szem elől veszítse, miért is végig nézve puskáján, látta, hogy azt a faragás után ujjal felhúzni elfelejté; nem volt most mit tenni mást, mint mutatóujját szép eszdesen a billentyűről fel a kakasig emelni és a felhúzást legalább a jobb csövön eszközölni. — Az őz még mindig a kutyákra figyelve állott előtte — most az enyém vagy! gondolá s húzta — húzta — húzta a vadászláz miatt csak első kerékre felhúzott jobb csőt, mely azonban el nem sülvén, az újabb kísérlet alatt az őz észrevette őt s visszaugrott.

Természetes, hogy volt erre nevetés — ő azonban megfogadta, hogy többet nem jő berkezni, mit legnagyobb sajnálkozásunkra eddig meg is tartott.

BÁTOR GÉZA.

T.-sz.-miklósi, gombai és kocséri agarászat.

A t.-sz.-miklósi agarászatot egész terjedelmében ohajtottam volna megírni, de minthogy ebben gr. Szápáry Iván megelőzött, most csak némely észrevételeimmel fásasztom az olvasót. De főleg késtem azért is, mert azon derék bihari pajtásaink, kik a pestmegyei jobb nyulakat még nem látták, Dapsy Samu barátunkhoz ígérkeztek Gombára, részint hogy fogalmat szerezzenek az ottani hatalmas kis fülesek-ről, részint hogy agaraikkal tisztába jöhessenek. Így hát örömet bevártam a gombai agarászatot, hogy az érdeketeket erről is tudósithassam. Az őt constitutionális agarász közül azonban fájdalom egyet sem volt szerencsénk láthatni. Kettő levélben betegségével menté magát; szeretnők tudni, a többi hárommal mi történt? Igaz, hogy a téli nedves és ködös idő sok ember egészségére károsan hat, de még is csaknem a csodák közé tartozik, hogy épen azon őt agarászt érjen egy időben valami hurut vagy nátha, kik olly bizonyosra ígérkeztek. Sajnálattunkat nyilvánítjuk s egyszersmind jobb egészséget kívánunk nekik azon ohajtással, hogy más esetben legalább egy hatodik egészséges czimborát keresnének a nagy Bihar megyé-

ből s küldenék el vele azon legjobb agarakat, mellyekkel tiszta tudomást szerezhetnének magoknak.

Magam jelentem meg tehát messze földről, de a közel vidékből igen szép válogatott társaságot találtam. Tizenyolez lovas kezdette meg az agarászatot, hat agár volt összevetve, mellyek közt a báró Podmaniczky Frigyes agarai mellett még a Dapsy Samué volna kiemelendő. De megvallom az egész agarászatot oly silánynak és érdektelennek találtam, hogy annak részleteibe bocsátkozni nem találok érdemesnek. Volt három nyúl fogás; valódi agarász előtt azonban csak az első nyúl, melly elment, birt érdekel.

Azt hittem, hogy az agarászati est fogja kárpótolni hosszas fáradságos utamat, mert hiszen nem az agárfutás, nem a nyúl fogás, de a baráti együttlét adja ennek valódi füszerét s ki lenne úgy agarász, ha — mint a lóversenyről elszaladnánk s csak ismét év múlva látnók egymást a páholyokban vagy zártszékeken? Én legalább felényire sem becsülném e szép férfias időtöltést s az illy összejöveteleknek társadalmi szebb czélját is feltételezem, mit azonban itt hiába kerestem. Az én szíves házi gazdám D. S. — mint magyar ember szokta — már a vadászat előestéjén minden megérkezett agarászt meghítt a faluból másnapra barátságos lakomára, hogy vadász szokáshoz képest vig poharak közt vitatkozzunk a nap eseményeiről s a napjainkban erre oly ritkán nyíló kedves alkalmat felhasználjuk. A szép vadász-csoport azonban sajnosan négyfelé szakadt s a szíves meghívást el nem fogadva, mindenki a maga vendégeivel külön költötte el vadászébjét. *)

És most térjünk vissza a Török-Szentmiklóson történetekre. A megjelenési napon január 9-kén oly savanyú hideg szél fújt a lengyel határról, hogy minden nem vasúton indult agarász számot vetett magával, helyreüti-e a benne uralkodó szenvedély azon rézst, melyet farkasbundáján idő és moly okozott. A telivér vadász azonban nem szokott az idő viszontagságaival törődni s mint a lakadalmi magyar lovas legény, soha sem fázik meg. Én is neki indultam tehát egy szabolcsi jó barátommal s a kijelölt fogadóba megérkezvén, nagy örömünkre itt kilencez messzevidéki agarásztársat találtunk. Száz huszonöt részvényes közül pedig — a két Szápáry grófot kivéve — csak hét jelent meg s ezek is vagy a városban vagy annak határán laknak. Minélfogva az idő pogányságának, vagy — mit inkább hiszek — a részvétlenségnek tulajdonítandó, hogy részvényesek mindössze csak tizenegyen voltunk, mert az említett idegenek mind csak vendégszerepet viseltek, bár agarai futottak, sőt a díjat el is vitték. Minek fő oka az, hogy a társulat alakulásának két éve bár, mindamelllett nem csak nyomott, de még írott rendszabályaink sincsenek s mindenkor csak tetszésünk szerint tettünk és határoztunk, a mint a többség akarta. Pedig egy társulatnak főkelléke az, hogy bizonyos meghatározott szabályokhoz képest járjon el. Nem sajnálom én Gyöngyöstől a díjat, mint az azon agarászat alkalmával legjobb agárnak méltán és igazságosan oda ítélt nyereményt; e nyeres azonban ama rendszabály ellen volt, melly hajdan csak a részvényes agarát engedé a bilikoméért küzdeni, mitől most a többség eltért. Gyöngyös tulajdonosa a kihívást elfogadta ugyan, de a helyszínét a maga fészkeben Fehérmegyében kívánta kijelölni, hol szerinte a legjobb nyulak is csak 5—600 ölíg szaladnak — s miután önmaga is bevallotta, hogy az agara épen nem kitartó, nem teszek fel róla annyit, mennyit ott a rosztanyai nyulakon mutatott. Halász urat sem hiszem telivér agarásznak, miután az egész társaság kérésére sem volt arra birható, hogy Pestmegyében — hol a kihívást igazságosan le lehetne futtatni — határidőt tűzzön

*) Bocsánatot kérünk t. levelezőnkől, hogy nem közölhetjük becses levelének ezután következő részét, melly többé nem agarászati érdekek, hanem tisztán társadalmi-sőt egyéni differenciái boncsolásával foglalkozik. Ez messzebb terjedő s az olvasó közönség zömére nézve érdektelen polemikára vezetethet, mellyekkel lapjainknak különben is szűk terét megöwni kötelességünk. Szerk.

ki. — Jövendőre tehát, ha más §. nem lesz, legyen kimondva az, hogy társulati díjért csak részvényes agara futhat.

A szolnokmegyei lovaregylet első évben három agarászatot rendelt; második évben már csak kettőt, melyre tiz-tiz aranyat tűzött ki; azonban esetlegesen az idén is három volt, összesen harmincz agár futott s az ezekért fizetendő gyep pénz 60 pfrtra megy, mely a társulat pénztárába foly vissza és így 40 pfrt. ama nagy összeg, melyet a társulat az agarászatkedvelőknek adni kegyeskedik. Van pedig legalább 125 részvényes, kik évenként 15 pfrtjával 1875 pfrtot fizetnek és így még 1835 pfrt. marad lóversenyre, marha-, ló- és cochinchinai tyúkok díjazására. Miért tehát olly szűken mérni az aranyat épen a legférfiasabb mulatságra, mely maga magát ha egészben nem is, de felénél nagyobb részben kifizeti? Egyedüli oka az, hogy nincs szenvedélyes agarász.

Én tehát, kinek ez talán betegsége is, kettőt javaslok. Vagy legyen minden hónapban egy agarászat; vagy egészen szünjék meg s fordítsa a társaság azon 20 aranyat is, a mire czélszerűbbnek látja; mert hol valamely vállalat csak kinlódik, annak jövője nincs s inkább legyen egy-kettő virágzásban, mint sokba kapni és egyet sem karolhatni fel, úgy mint akarnók. Hiszen a valódi agarász nem a díjért futtat, sem nem azért fárad messziről, hogy azon tiz aranyat haza vigye, mert kevés az kinek ennél több kiadása ne volna; hanem az összejövetel, az eszmék kölcsönös surlódása, a kedélyes esték, melyekre kellene számolni; és ha annyi sok részvényes, kiknek nagy része közel lakik, minden csekély akadályt felhasznál és elmarad, müljön el rólunk e pohár. Ennyi az egész, mit mondani akartam.

Szerkesztő urnak azon észrevételére pedig, hogy a „swung“ helyett „lendület“ szót használt, azon megjegyzésem van, hogy ha már mindenki czikke tele van illy szavakkal mint sport, hallali, miket már magam is használtam, bár nem örömet — hagyjuk meg a „swungot“ továbbra is, mert a lendület minden egyebet fejezhet ki, csak swungot nem; a lendület alatt mindig lassan előhaladását értjük a dolgoknak; p. o. lendületet kapott egy vállalat az által, hogy N. N. tizezer pengőt ajánlott; lendületet egy másik, mert a felsőbb jóváhagyást kinyerte sat. Itt igen is jó, de ott pillanat műve az egész, a lendületet el nem fogadhatom részemről. „Ráhajítja magát; zudulva vág,“ ezek inkább megközelítik a swungot, de még sem birnak oly erővel, és hosszúak is. A sport is csak annyit tesz, hogy vadászat, a hallali pedig halált vagy fogást jelent, még is milly hamar felkarolta a közönség. Nem kell tehát olly nagyon félni az idegen szavaktól*), addig mig azokat tökéletesen nem magyarosíthatják úgy, hogy egész erejük megmaradjon. A vadász-szótár, elismerem, nem mindig felel meg; az irodalom kívánságainak, de ne is erőltessük, úgy szép az, legalább nekem úgy tetszik, ha sok sajtóságos van benne. Részemről megvallom,

*) Több ízben kijelentők, hogy a purismusnak nem vagyunk feltétlen pártolói, kiváltkép két esetben nem, t. i. azon szavaknál, melyek minden polgarisult nemzetnél indenátust nyertek — és azon szavaknál, melyeknek összefoglaló horderejét a magyar kifejezés vissza nem adhatja. Az elsőbbek közé tartozik például a róka t ally hó ja, a nyúl vagy szarvas hallali ja s a t. — az utóbbiak egyike a sport, melynek értelme a vadászat, halászat, madarászat, lóverseny, hajókázás, gyaloglás, birkozás eszméim kívül — a versennyel járó foglalkozásnak annyi tömördek nemét foglalja magában, hogy a világ egyetlen nyelvének sincs szava, mely az angol sport értelmét csak meg is közelítené.

Ellenben ohajításunk volna a magyarul hiven visszaadható idegen szavakat műnyelvünk-ből kiktűszöbölni, kivált az ollyanokat, melyek a magyar nyelv természetével s kiejtéssel merőben ellenkezőek lévén, ezzel alig assimilálhatók. Illyenek többnyire a német szavak. Van ugyan ezek közt néhány meghonosult, minő például az istálló, az istráng — s ugyanazon joggal lehetne talán is vungot is mondani; ha azonban jobb tőgyökeres magyar szót kapnánk a „schwung“-ra, ezzel is nyernénk. A „lendület“-re nézve tökéletesen megadom magam R. A. ur indokolt ellenvéleményének s csupán azt jegyzem meg, hogy én a „lendület“ szót nem használtam, csupán a „schwung“ mellett zárjel közt kérdve említém, valamint most is csak kérdem, nem volna-e mondható, hogy az agár fellődült a nyúlra, vagy egy ló d u l a t t a l érte? Szerk.

csak azon levelezők sorait olvasom örömmel, kik nem keresik a cifraságot. Ere-
detiséget, egészséges talpraesett kitételeket szeretek a vadászembertől hallani, még
ha ír is. Igen, mondhatná valaki, magasan van a szőlő, azért mondom egresnek.
Én nem haragszom érte, mert nyíltan bevallom, hogy legkevesebb írói hajlamot sem
érzek magamban, de vagyok szenvedélyes agarász, és csak ez bátorít néha e la-
pokban soraimnak kevés helyet kérni.

Idáig Gombán irtam ez igénytelen sorokat, de minthogy utamat N.-Kőrös
felé vettem, engedjen meg a tisztelt olvasó, hogy még az ott történekekkel is úntatom.
Megérkezésemmel azonnal minden agarász összesereglett szíves házigazdámhoz
M. S.-hoz s örömmel ajánlkeztek a következő napot az ország legnevezetesebb, leg-
bübájosabb helyén Kotséron velem élvezni. Négy agarat, mellyek legjobbaknak
állítottak, hozván magukkal, az én két veresemmel három pár agár volt. Sajná-
lom, hogy a körösi agarokról sok szépet nem írhatok; M. J. úr agara ugyan elég
futós és mint maga állítá 140 nyúlnál többet foghatott ősz óta; de más agárral
összevetve olly mérnöki tulajdonnal bír, hogy valódi agarász ember az illyent min-
den további vizsgálat és kihallgatás nélkül agyon szokott löni. A három azonban
kegyelem útján a jövő őszre megmaradhat. Az én agaraim három nyulat fogtak,
másnap ismét hármat, harmadik nap kettőt és negyedik napegy agaram újra kettőt,
mivel a társa megsántult és nem segíthetett. E szerint talán magam is mondhatok
annyit, hogy jó nyúlfogó agaraim vannak. — A körösi agarász urakról pedig azt
kell nyilvánítanom, hogy bár 25 év óta jó agaraitak nem láttam, de sok szenve-
délyt és annyival inkább több barátságot tanúsítva fogadják szíves köszönetemet
s tartásuk továbbra is azt vezérfonalul, hogy egy barátságos összeövetel többet ér
rosz agarakkal is, mint a világ legjobb ebeivel minden nyulat megfogadni, de feszes-
séggel morzsolni az időt és hidegen válni el. Éljenek sokáig!

Tobik, február 8.

RETSKY ANDRÁS.

Idomításban lévő lovak :

Chlumetzen, Kinsky Octavián grófnál : (Jackson idomár.)

Harlequin 5é. sga m. ap. Prinz Djalma, any. Hampton k.
Jenny 5é. sp. k. ap. Prinz Llewellyn, any. Flying Polka.
Marianne 5é. p. k. ap. Prinz Llewellyn, any. Goblette.
Der Deutsche Michel 3é. sga mén ap. Musician vagy Italian, a. Flying Polka.
Mary O'Moor 3é. p. k. ap. Italian vagy Musician, any. Maria Mont.
Red Book 3é. sga k. ap. Count Eugen, any. Blue Book.
Inheritess 4é. p. k. ap. Cossack, any. Edith Plantagenet, Red Deertöl.
Császár 5é. fakó m. Prinz Djalmatól, félvér.

Eladó lovak.

Meszlényi Lajos úrnál Daád pusztán Földvártól 3, Ozorától $\frac{1}{2}$ órányira :

Két hámos ló : Bársony, 5é. fek. k. 16 m. ap. Gambia, any. Zsigaszellő — és Kesé
6é. fek. herélt $15\frac{1}{4}$ m. ap. Victor, any. Tutti-Mári.

Két hámos ló : Virgoncz 6é. s. pej her. $15\frac{1}{4}$ m. ap. Royal George, any. Emilius — és
Megyes 5é. s. pej her. $15\frac{1}{4}$ m. ap. Hercules, any. Felséges.

Négyes fogat : Mátka 7é. söt. sárga herélt, $14\frac{3}{4}$ m. ap. Ertzel, any. Mátka. — Khádi
5é. arany sárga k. $15\frac{1}{4}$ m. ap. Champion, any. Khádi. — Szellő 6é. söt. sárga k. $15\frac{1}{4}$ m. ap.
Champion, any. Szellő. — Bujár 7é. v. sárga herélt $15\frac{3}{4}$ m. ap. Ertzel, any. Sletmer.

Hátas lovak : Tüzes 6é. s. pej herélt 16 m. ap. Tummeldich, any. Programm. — Vil-
lám 5é. s. pej k. $14\frac{3}{4}$ m. ap. Hercules, any. Felséges.

Bővebb értesülés a daádi felü gyelőségnél nyerhető.

Gróf Szápáry István istállójából — Nagy-Abonyban :

Négyes fogat, különböző színű, 15 markos — három Netherby ivadék.

Egy 17 markos 5é. sárga herélt paripa, Julio után.

Egy 15 markos 3é. telivér kanca; any. Negress, John Bull után.

Hágó ménék.

Gróf Károlyi Ede radványi istállójában :

Storm telivér sötétpej mén, ap. Snowstorm, any. Beauty, e tavasszal hág 20 pft díjért; bővebb tudomást ad az erdőmesteri hivatal Radványban; u. p. S. A. Ujhely.

Gróf Sándor pusztagyarmati ménésében, Esztergom megyében :

Cosarara veres deres 50 for. ausztr. ért.

Domino pej 50 " " "

Tourist pej 10 " " "

A kanczák elhelyezést ingyen, takarmányt folyó áron nyernek. Bővebben értekezhetni a gyarmathi gazdasági intézőséggel Bián, ut. posta Buda.

Ürményben febr. 15-étől július 1-éig.

Telivér kanczát 40 for. félvért 30 for. hág :

Sauter la Coupe ap. Sleight-of-hand, any. Bay Middleton-kanca.

Vandal ap. Van Tromp, any. Garland.

Húsz forintért hág :

Muradi szürke arab.

Juggler ap. Sauter la Coupe, any. Agathe.

Minden kanczáért 2 for. istállópenz.

Lóverseny határnapok.

Bécs : május 15. 17.

Pest : június 5., 7. és 9.

Nevezési zárnapok.

Mart. 31. — Pest : Trial Stakes. — Gr. Kinsky dij. — Első és második Császárdij. — Nemzeti dij. — Pesti dij. — Hack Stakes. — Károlyi Stakes. — Hazafi dij. — Asszonyságok dja. — Handicap 1000 for. — Eszterházy dij. — Széchenyi dij. (L. V. és Vlap 1. sz.) — Bécs : 1-ső és 2-dik Császárdij. — Megnyitó verseny. — Pályaostor. — Liechtenstein-dij. — Hölgylílikom. — Bécsi polgárdij. — Handicap. — (L. V. és Vlap 4. sz.)

Május 1. — Pest : Vadászverseny. (L. V. és Vl. 1. sz.) — Bécs : Gátverseny. (L. 4. sz.)

Május 3. — Bécs : Császárdij 50 arany (L. 4. sz.)

Június 6. — Pest : Batthyány-Hunyady dij.

Június 7. — Pest : Eladó verseny. — Sándor dij.

Június 9. — Náko dij. — (Aláírni csak mart. 31-ig lehet.)

TARTALOM :

Töredékek. — Vaddisznó-vadászatok Zemplénben. — Zalai sport. — T.-sz.-miklósi, gombai és kocséri agarászat. — Idomításban lévő lovak. — Eladó lovak. — Hágó ménék.

Megjelen e lap minden hó 10. 20. és 30-án legalább egy iven. Előfizetést elfogad a szerkesztőség (Pest, Szervita-tér 3 sz. 2-ik em.) egész évre 10 for. 50 kr., félévre 5 for. 25 kr. ausztr. értékben. Az 1857-ik és 1858-ki évfolyamok teljes példánya még kapható.

Tulajdonos kiadó és felelős szerkesztő Bérczy Károly.

Pest, 1859. Nyomatott Emich Gusztávnál. Barátok tere 7. sz.

 Melléklet : Előfizetési „felhívás“ a Nefejefts“ czimű szépirodalmi és dívatlapra.